خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۲۶ تیر ۱۳۹۵ . ۱۱ شوال ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۳۰۳

اتحادیه اروپا: در ایران نمایندگی باز می کنیم

اتحادیه اروپایک بار دیگر از افتتاح دفتر نمایندگی خود در تهران خبر داد. به گزارش ایرنا موگرینی مسئول سیاست خارجی این اتحادیه در بیانیه خود به مناسبت سالگرد برجام با اشاره به این که برجام فرصتی برای ارتقای همکاری های منطقه ای ایجاد می کند که همه طرف ها باید آن را غنیمت شمرند، تأکید کرد: «اتحادیه اروپا از همه طرف ها می خواهد تا برای رسیدن به فضای همکاری در منطقه و کمک به کاهش تنش ها تلاش کنند.»

سرمقاله

محمد سعید احدیان
sardabir.com

امیدها و نگرانی های برجام

قرار است در این یادداشت به دو کلیدواژه «امیدها» و «نگرانی» های برجام که در پیام نوروزی رهبری ذکر شده بود بپردازیم، با یادآوری این جمله ایشان که «موافقان و مخالفان برجام هر دو در بیان نظراتشان اغراق می کنند.» شاید منظور این است که عده ای برجام را بی نقص و بی نگرانی می دانند و عده ای حاضر به برشمردن هیچ دستاوردی نیستند.

البته به ظاهر در تیم هسته ای افرادی مثل آقای دکتر ظریف و صالحی بر بیان نگرانی های برجامی افزوده اند اما کمتر دیدیم مخالفان برجام بعد از تذکر رهبری تغییری در رویه خود داده باشند.

امیدهای برجام

۱-۱۲ سال پیش از توافق برجام، آمریکایی ها و سه کشور اروپایی فرانسه، انگلیس و آلمان ما را تحت فشار می گذاشتند تا تاسیسات هسته ای خود را مشابه کشور لیبی به طور کامل جمع کنیم در حالی که امروز چندهزار سانتریفیوژ فعال داریم و همان کشورها، ناامید از مطالبه اصلی خود، به صورت رسمی و در سندی که آن را امضا کرده اند به ناچار پذیرفته اند که این سانتریفیوژها همچنان بچرخد.

۲- حفظ، توسعه و به روز شدن صنعت هسته ای به عنوان یکی از استراتژیک ترین و اقتصادی ترین فناوری ها از راهبردی ترین سیاست های ما بوده است و به همین دلیل فناوری هسته ای ایران در طول ۱۲ سال گذشته روندی رو به پیشرفت را طی کرده است. برجام این راهبرد را با در نظر گرفتن امکان تحقیق و توسعه تقریبا متناسب با ظرفیت های مان حفظ کرد لذا صنعت هسته ای ما به توسعه و پیشرفت خود (البته شاید با اندکی کاهش قابل قبول سرعت) ادامه خواهد داد.

۳- شورای حکام آژانس و شورای امنیت سازمان ملل در قطعنامه های متعدد خود، تعلیق غنی سازی را پیش شرط اقدامات بعدی ایران اعلام کرده بودند. اما ایران بدون اینکه حتی یک روز غنی سازی خود را تعلیق کند، آن قطعنامه ها را لغو اثبات کرد که این قطعنامه ها غیر قانونی بوده است.

۴- در طول ۱۲ سال، پرونده سازی های زیادی علیه برنامه های هسته ای گذشته ایران صورت گرفت که این موارد در طول مذاکرات ۱۲ ساله یک به یک حل شد و آخرین پرونده سازی موسوم به «پی ام دی» بدون اینکه هیچ کدام از زیاده خواهی ها از جمله مصاحبه با دانشمندان هسته ای ایران اجرایی شود، حل و پرونده ساخته شده علیه ایران به طور کامل بسته شد و برای دنیا معلوم شد که ایران هیچ فعالیت غیر صلح آمیز هسته ای نداشته است.

۵- خواسته اصلی آمریکا به عنوان محور نظام سلطه «باز کردن پیچ و مهره های صنعت هسته ای ایران» بود. در یک رویارویی ۱۲ ساله که اخبار آن ناخواسته توسط تمام رسانه های غربی دنیا منتشر می شد، بدون پذیرش درخواست های غیر قانونی مانند تعلیق غنی سازی، خواسته های اصلی ما در برجام تثبیت شد و این یعنی شکست نظام اقتدارگرای بین المللی توسط کشوری مستقل و آزاد با مبانی اسلام سیاسی عقلانی. بر اساس مبانی نظریات «سازه انگاری» این پیروزی که در برابر چشم تمامی نخبگان عرصه بین الملل صورت گرفت، زمینه ساز تغییر هنجارها و قاعده های تثبیت شده نظام بین الملل در جهت عادلانه شدن آن و کاهش قدرت سلطه گری کشورهای قدرتمند خواهد شد. ایران به دنیا نشان داد اگر بر سر گرفتن حق با رویکرد آرمان خواهی واقع بینانه استقامت به خرج داده شود، می توان به آن رسید.

۶- در زمان امضای توافق این نگرانی وجود داشت که به بهانه برجام زمینه پذیرش اجتماعی دشمنی زدایی از آمریکا توسط مردم ایجاد شود، اما آمریکایی ها خیلی زودتر از پیش بینی، ماهیت دشمنی و غیر قابل اعتماد بودن خود را به مردم ایران نشان دادند لذا امروز می توانیم به جای نگرانی، شناخت هرچه بیشتر ماهیت آمریکا توسط مردم را در ستون «امیدها» ذکر کنیم.

۷- آمریکایی ها توانسته بودند در طول سال ها در پروژه «امنیتی سازی» خود درباره ایران موفق شوند (برخی اشتباهات ما هم در این راه به آن ها کمک کرد) و در نتیجه اجماعی کامل میان کشورهای غربی علیه ایران ایجاد کنند. مذاکرات هسته ای به بسیاری از کشورهای اروپایی که با ایران تضاد منافع استراتژیک نداشتند، نشان داد که ذهنیت ساخته شده از ایران مطابق واقع نیست به گونه ای که نه تنها ایران مشکل امنیتی برای جهان غرب نیست بلکه مهمترین و شاید تنها کشور قابل اتکا در برابر خطر امنیت امروز جهان یعنی تکفیری های وهابی است. برجام زمینه شکاف در جبهه غرب علیه ایران را ایجاد کرده است که اگر هوشمند باشیم از این زمینه می توانیم استفاده های فراوان ببریم.

۸- دو سال مذاکره مستقیم با ۶ کشور قدرتمند دنیا و خبر اول رسانه های جهان شدن، باعث ضریب پیدا کردن دیگر مولفه های اقتدار ایران مانند نظام مردم سالار مبتنی بر اسلام و قدرت منطقه ای، شد. مذاکرات هسته ای می تواند آغازی باشد بر ظهور این قدرت جدید و گرفتن سهمی مهم در نظم آینده جهانی که دوران گذار خود را طی می کند.

۹- برخی این نگرانی را داشتند که برجام مانع آزمایش های موشکی ایران و حمایت از محور مقاومت به عنوان خط مقدم جبهه امنیت ساز ایران شود، اما آزمایش های موشکی و ادامه حمایت از حزب ا... لبنان نشان داد، برجام نه تنها از این حیث نگرانی ایجاد نمی کند، بلکه شاید بتواند حمایت اقتصادی، نظامی و سیاسی ما را نیز تقویت کند.

۱۰- رفع تحریم های هسته ای یکی از امیدهای جدی برجام بود. بخشی از این امید مانند امکان فروش نفت، تجارت با کشورهای غیر غربی، داد وستد از طریق بانک های اروپایی کوچک و... محقق شده است اما بخش مهم و تاثیر گذار این تحریم ها همچنان رفع نشده است لذا رفع تحریم ها را هم در بخش امیدها و هم در بخش نگرانی ها ذکر می کنیم.

نگرانی های برجام

۱- با اینکه مجلس محترم شورای اسلامی در تصویب برجام شرطی اطمینان زا گذاشته است، اما همچنان این نگرانی وجود دارد که طرف مقابل از ضعف مهم برجام که اجازه می دهد دشمن از طریق آژانس ما را مجبور به بازدیدبی دلیل از مراکز نظامی غیر مرتبط با فعالیت های هسته ای بکند، سوءاستفاده کند. ما نگران نفوذ امنیتی نیستیم چرا که مطابق مصوبه مجلس این بازدیدها ممنوع است مگر این که به تایید شورای عالی امنیت ملی برسد، اما نگران پرونده سازی مجدد طرف مقابل برای ناقض برجام معرفی کردن و بازسازی پروژه امنیتی سازی مجدد ایران هستیم.

۲- اینکه ایران تبدیل به کشوری خاص در نظارت بر فعالیت های هسته ای اش شود، در برجام نقطه ضعفی مهم محسوب می شود. به عنوان مثال وجود نظارت های طولانی مدت حتی بیشتر از طول دوران ده ساله برجام، اگر چه از حیث صنعت هسته ای یا نفوذ اطلاعاتی جای نگرانی زیادی ندارد، اما اولا ما را به کشوری خاص تبدیل می کند که این مطابق با قاعده های منطقی حاکم بر «ان پی تی» نیست و ظلمی روشن محسوب می شود ثانیا همیشه زمینه ساز بهانه گیری و پرونده سازی های احتمالی است.

۳- ما بخشی از فعالیت های هسته ای خود را متوقف و جمع آوری کرده ایم. از لحاظ فنی عمده این فعالیت های متوقف شده به دلیل اینکه برای روزآمدی و اقتصادی شدن صنعت هسته ای، باید روزی جمع آوری و با فناوری مدرن جایگزین می شد، لطمه ای به صنعت هسته ای محسوب نمی شود اما واقعیت این است که از لحاظ سیاسی ما این عقب نشینی ها را در قبال رفع کامل تحریم های هسته ای انجام دادیم و حال که طرف مقابل به تعهد خود کامل عمل نکرده است، ما نگران نامتوازن بودن هزینه منفعت بازگشت پذیری هستیم. اگر تحریم ها به طور کامل رفع می شد بعد از گذشت مدتی هزینه منفعت بازگشت پذیری به نفع ما بود چرا که منافع اقتصادی که ما از دوران اجرای برجام می بردیم و به روز شدن صنعت هسته ای ما بعد از بازگشت پذیری بسیار بیشتر از منافعی بود که طرف مقابل می برد اما اکنون این مسئله یکی از نگرانی ها است چرا که ما از منافع رفع تحریم ها هنوز بهره کافی نبرده ایم.

۴- متاسفانه ضعف های چند ده ساله ما در حوزه اقتصاد و استفاده نکردن از فرصت های گذشته در ایجاد اقتصاد درون زا (مخصوصا زمانی که درآمدهای کلان نفتی داشتیم) باعث شد، تحریم ها اهرم فشاری شود علیه ایران و گرچه اقتصاد کشور فلج نشد به گونه ای که از هم بپاشد (شبیه اقتصاد ونزوئلا) اما به اندازه ای دارای اهمیت شد که مسئولان کشور را به این تصمیم برساند که در قبال رفع آن ها امتیازاتی بدهند (با حفظ اصول استراتژیک و حیاتی). به عبارت دیگر دلیل اصلی دادن امتیازات، رفع تحریم های هسته ای بود و با اینکه از نظر حقوقی مطابق برجام تحریم ها برطرف شده است اما در عمل این تحریم ها به طور کامل برداشته نشده است. ما از ابتدا برای رفع تحریم های غیر هسته ای مذاکره نکردیم اما وقتی از تحریم های هسته ای سخن می گوییم یعنی تقریبا همه تحریم های موثری که در سال های اخیر ایجاد شده است که با رفع آن عملا تحریم های غیر هسته ای باقی مانده قدرت تاثیر گذاری جدی نخواهند داشت. واقعیت این است که در عمل بخش مهمی از این تحریم ها به خصوص تحریم های مرتبط با فعالیت بانک های بزرگ اروپایی و بخش جدی از تراکنش های مالی که نیاز به تبدیل دلاری دارند، باقی مانده است. در نتیجه بسیاری از فعالیت های اقتصادی علی رغم میل فعالان اقتصادی خارجی نمی تواند اجرایی شود. بنا نیست زیاد وارد جزئیات شویم اما می توان گفت نگرانی اصلی مرتبط با برجام رفع نشدن تحریم های هسته ای مورد اشاره است که قرار بود در برجام برطرف شود.

۵- اگر بر اساس قاعده حق گرفتنی است و با قوی شدن و تلاش مسئولان مربوط، آمریکا مجبور به دادن حق مردم ایران در رفع باقی مانده تحریم های هسته ای شود، این نگرانی ایجاد می شود که عده ای خیلی زود بدعهدی های غیر قابل انکار آمریکایی ها را (که مرد اول برجام یعنی آقای ظریف هم به آن تصریح کرده است) خواسته یا ناخواسته فراموش کنند و زمینه پذیرش مجدد دشمنی زدایی از آمریکا ایجاد شود. دشمن ندانستن آمریکا اشتباهی راهبردی محسوب می شود که نتایج بس سنگینی به دنبال خواهد داشت، نتایجی از قبیل آنچه در مصر می گذرد که بر اساس آخرین آمار اعلام شده در طول دوران السیسی ۱۲۰۰ نفر کشته و ۴۰ هزار نفر دستگیر شده اند و البته هیچ صدایی از کشورها و رسانه های "حقوق بشر دوست" بلند نشده است.

سخن آخر

امیدها و نگرانی های برجام با چگونگی اجرای برجام ارتباط دارد. امیدها در برجام با عدم دقت در عمل می تواند به نگرانی و نقطه ضعف تبدیل و نگرانی ها در اجرای برجام با اقدامات جدی و حساب شده می تواند تبدیل به امید و دستاورد شود.

متن برجام با وجود داشتن نقاط ضعف، توافقی قابل قبول با برایندی مثبت است اما متناسب با چگونگی اجرا می تواند به «فرصتی تاریخی» یا «خسارتی محض» تبدیل شود.

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱ ۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰ نمابر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

• لطفاً فکری برای این پیامک های تبلیغاتی بکنید. آسایش برای مردم نگذاشته اند. چرا باید در عذاب باشیم؟!

• با دوست سکته کرده ام هر روز، روزنامه خراسان می خریم و می خوانیم تا مگر خبری از پرداخت طلب میزان توسط بانک صادرات را پیدا کنیم اما صد افسوس که حق الناس هم قدیمی شده است!

• با توجه به اقدامات ارزشمند مهندس جواد شهرستانی در شهر مشهد و البته بسیاری از نقاط دیگر از جمله عتبات عالیات و چادرهای صحرای عرفات لطفاً زندگی نامه مفصلی از او چاپ کنید.

• دوستی که به قد و طول و عرض مانتوی خانم ها گیر دادند، من خودم تولید کننده هستم همه نوع مانتو هست ما نسبت به تقاضا تولید می کنیم. زنی که به فکر حجابش نباشد جلوی مانتو اببندی پشت آن را باز می گذارد. ما پنج دکمه می گذاریم یکی را می بندید یا همه را باز می گذارد!

• بنده به عنوان یک کارمند ساده بانک با حقوقی که به دو میلیون هم نمی رسد در صورتی که وام ها و سایر پرداخت ها قطع شود، منصب خود را با کمال میل واگذار می کنم.

• لطفاً چاپ کنید شاید این طور اپراتورهای تلفن همراه دست از سرمان بردارند. خسته شدیم از بس در صفحه گوشی هایمان پیامک های ناخواسته دیدیم. هر کاری می کنیم هم خلاصی نداریم!

• بانک ملی پاسخ دهد: چرا خدمات پرداخت اقساط و کارت به کارت پول را از پنج شنبه تا شنبه و نیز در روزهای تعطیلی دیگر قطع می کنند؟

• آقای شوشتری، مدیرعامل پدیده یادت رفت چه قول هایی به سهامدارها دادی؟ حالا می گویی سهامداران خودشان مشتری پیدا کنند؟ این بود حفظ حقوق سهامداران پدیده؟!

• بنده سمند خریدم. با توجه به این که سه سال ضمانت رنگ دارد و رنگ در چندین قسمت ترک ترک شده ولی دفتر مرکزی ایران خودرو در مشهد این را قبول ندارد و زیر بار مشکل کیفیت رنگ نمی رود! لطفاً فکری برای قاچاق پیاز زعفران به کشورهای همسایه بکنید.

• وزیر بهداشت درباره شیوع ایدز از طریق رابطه جنسی هشدار دادند خب برادر من این به دلیل ضعف اطلاع رسانی است. به جای تبلیغات پوچ چیپس و پفک روی بیلبوردهای شهر از این قبیل اطلاع رسانی ها انجام شود خیلی مفیدتر است.

• ۲۳ خرداد، دو قلم دارو خریدم ۱۷ هزار تومان و ۲۳ تیر همان دارو ۳۰ هزار تومان شد!

• آقای نعمت زاده خیلی پررو تشریف دارند که به صراحت می گویند فیش نجومی سروصدا ندارد!

• آقای نوربخش مدیرعامل تأمین اجتماعی فکر می کنند با تعویض عینک ده ساله و عصا و حق خوار بار و مسکن و عائله مندی و ده مزیت شعارگونه می توانند با وجدان کاری ۳۰ ساله، مستمری بگیران را به بیراهه بکشانند. به وجدانتان مراجعه کنید!

• سکوت عارف و سایر تیترها از این نوع! روزنامه محترم خراسان، دست از تفرقه افکنی، نفاق، تخریب شخصیت ها و تشویش اذهان عمومی و... بردار و صداقت رسانه ای را حفظ کن.

• آقای سیف واقعاً باید برای شما و نظام بانکداری تأسف خورد که این همه مردم را درگیر موسسات کردید و همه را بلاتکلیف گذاشتید!

• من یک کارگر هستم. از عید امسال بیکار شدم. چند سال سابقه بیمه دارم. برای دریافت ۸۰۰ هزار تومان ماهیانه بیمه بیکاری پنج ماه است که دوندگی می کنم. بنده شاهدم که چندین کارمند و مدیر وظیفه دشوار پاس دادن من و امثال من را بین اتاق ها و ادارات برعهده دارند.

• لطفاً راهنمایی کنید چگونه می توان از اپراتورهای تلفن همراه بابت مزاحمت های وقت و بی وقت شکایت کرد؟ شاید قوه قضاییه به دادمان برسد. دیگر خسته شدیم از این همه پیامک های تبلیغاتی.

• چقدر از آمریکایی ها لجم می گیرد! همه چیزها را برای خودشان می خواهند و به نفع خودشان تعبیر می کنند. از رو نمی روند و در کل دنیا هم دخالت می کنند.

• رئیس جمهور که گفتند غربی ها حتی تاریخ حمله نظامی به کشور را تعیین کرده بودند، بدانند ما یک پاسخ داریم: هیهات من الذله! و گوش به فرمان رهبر مان می گوییم: وای اگر خامنه ای حکم جهادم دهد/ارتش دنیا نتواند که جوابم دهد.

• هموطنان عزیز و گرامی: اگر برجام نبود: ۱- الان یک قطره نفت صادر نمی شد و دلار به بالای ۱۰ هزار تومان و بیشتر می رسید ۲- امثال زنجانی ها و خاوری ها بیت المال و خون مردم را تا قطره آخر مکیده بودند.

• حادثه برج سلمان هر جای دنیا که رخ می داد و مقصر بودن شهرداری این قدر عیان بود، شهردار و معاونش به طور نمادین هم که شده به احترام حادثه دیدگان استعفا می کردند اما این جا آقایان فقط توجیه و فرافکنی می کنند!

• من شخصا به چشم دیدم که در حادثه برج سلمان پیشرفته ترین ابزار اطفای حریق و نیروی ورزیده انسانی به دلیل مدیریت ناصحیح و بی برنامگی چقدر ناکارآمد بود. هیچ برنامه ای برای یک بحران کوچک مثل برج سلمان دست مدیران نیست چه برسد به خدایی نکرده حادثه بزرگ. من شخصا به همراه چند شهروند در کوچه شیرین اقدام به هدایت خودروهای عبوری و دور کردن آنها از خیابان راهنمایی کردم. اما یک پلیس راهنمایی نیامد تا این کار را انجام دهد و صحنه حریق خالی از خودرو شود.

• با وقوع حریق در مکان هایی مثل برج سلمان در همان لحظه اول اعزام حداقل ۲۰ خودرو همراه با تجهیزات کامل قبل از ایجاد ترافیک و ازدحام مردم ضروری است نه این که اول با دو سه خودرو حاضر شوند بعد خودروهای کمکی در ترافیک بمانند! نیروهای آتش نشانی زحمت کشیدند ولی متاسفانه مدیریت در اعزام اولیه استاندارد نبود.

ارتباط تلگرامی ستون حرف مردم
خراسان ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰